

- §16b-miljøtilladelse til
Dalegård
Ladegårdsvej 4
3700 Rønne

Kolofon:	Bornholms Regionskommune; juli 2026
Journalnummer:	26/13038
Udarbejdet af:	Center for Miljø, Plan og Kultur
Sagsbehandler:	Helle Thers/Katrine Høst (naturafsnit)
Kortbilag:	Geodatastyrelsen

§ 16 b TILLADELSE

til

Dalegård

Ladegårdsvej 4, 3700 Rønne

Gyldighed

Denne tilladelse meddeles efter § 16 b, stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer.

Tilladelsen gælder fra annonceringsdatoen den 27. juli 2026.

DATABLAD

Titel:	§ 16 b tilladelse til Dalegård
Tilladelsen omfatter:	Flexproduktion af smågrise og slagtesvin. Produktionsareal: 2.024 m ² i 3 staldafsnit
Dato for tilladelse:	27. juli 2026
Ejendom/husdyrbrug:	Dalegård, Ladegårdsvej 4, 3700 Rønne
Matrikelnummer og ejerlav:	8a Nyker m.fl.
BFE-nummer:	8359611
CVR-/P-nummer:	83991151/1002684889
CHR-nummer:	10106
Ejer og ansøger:	Henrik Tolstrup
Kontaktoplysninger:	E-mail: tolstrup1962@hotmail.com og mobil: 20298581
Konsulent:	Kirsten V. Kyndesen, Velas, Fulbyvej 15, 4180 Sorø
Tilsynsmyndighed:	Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur, Skovløkken 4, Tejn, 3770 Allinge
Kontakt tilsynsmyndighed:	Tlf. 5692 0000; e-mail: nmf@brk.dk ; Hjemmeside: www.bornholm.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	3
Indholdsfortegnelse.....	4
1 Ikke-teknisk resumé	6
2 Tilladelsen med vilkår	7
2.1 Afgørelse om tilladelse efter § 16 b, stk. 1	7
2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion.....	8
2.3 Vilkår for driften	8
2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald.....	11
2.5 Retsbeskyttelse.....	12
2.6 Offentlighed	12
2.7 Klagevejledning.....	12
3 Beliggenhed og planmæssige forhold	14
3.1 Bygninger og faste afstandskrav.....	14
3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet.....	17
4 Husdyrproduktion og reststoffer	19
4.1 Husdyrhold og staldanlæg.....	19
4.2 Produktion, opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	21
5 Ressourceforbrug	23
5.1 Foder og foderopbevaring	23
5.2 Vand	23
5.3 Energi	24
5.4 Diverse hjælpestoffer	25
6 Reststoffer	25
6.1 Spildevand - herunder restvand og tagvand.....	25
6.2 Affald	26
7 Gener fra husdyrbruget.....	27
7.1 Lugt	27
7.2 Støj og rystelser	29
7.3 Støv	30
7.4 Lys.....	30
7.5 Fluer og skadedyr	31
7.6 Transport	31
8 Ammoniaktab og naturpåvirkning	33
8.1 Ammoniakemission og BAT-krav.....	33

8.2	Ammoniakdeposition til naturområder	34
9	Mulige driftsforstyrrelser og uheld	38
10	Egenkontrol og dokumentation	40
11	Samlet vurdering	41
12	Bilag	42
	Bilagsoversigt	42
	Bilag 1a. Produktionsareal i ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift	43
	Bilag 2. Naturberegningsspunkter for Dalegård	44
	Bilag 3. Beredskabsplan for Dalegård	46

1 IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Henrik Tolstrup ansøger hermed om husdyrtilladelse i henhold til husdyrbruglovens § 16b til godkendelse af griseproduktionen på ejendommen Dalegård, Ladegårdsvej 4, 3700 Rønne.

På Dalegård er der en tilladt produktion på 8.920 smågrise (7,3-32 kg) og 7.785 slagtegrise (32-110 kg). Denne er givet efter en VVM-screening fra 2005 og efterfølgende en anmeldelse af fulde stalde i 2012.

Der ansøges om godkendelse af den eksisterende produktion efter stipladsmodellen. Der søges om flexproduktion med smågrise og slagtesvin i slagtegrisestalden, således det er muligt at overføre grisene til slagtegrisestalden ved en lavere vægt eller konvertere en del eller hele produktionen af slagtegrise til smågrise. Dette for at sikre fleksibilitet i forhold til fremtidig produktion.

Der foretages ingen ændringer af staldanlægget. Det samlede produktionsareal udgør 2.024 m².

Husdyrgødningen fra produktionen opbevares i to eksisterende gyllebeholdere på ejendommen. Den største af beholderne er overdækket, hvorved udledningen af ammoniak reduceres fra denne. Dette er gennemført som et frivilligt tiltag.

Ansøgningen er indgivet i henhold til husdyrbruglovens §16b og er indsendt til Bornholms Regionskommune gennem det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 266117).

Udledningen af lugt og ammoniak fra staldanlægget øges ikke i ansøgt drift, idet der ikke foretages ændringer i staldene. Ved flexproduktion beregnes lugt og ammoniak ud fra den mulige produktion med den højeste udledning (worst case), og dette er produktion af slagtesvin, svarende til den nuværende drift. Reelt sker der en reduktion i ammoniakudledningen fra produktionsanlægget, idet en gyllebeholder overdækkes. Dette sker som et frivilligt tiltag og effekten er derfor ikke indregnet.

Staldene overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

Der er foretaget beregninger der viser, at de krævede lugtgeneafstande mellem staldene og omkringboende overholdes. På baggrund af ejendommens beliggenhed og beskrivelsen af driften forventes produktionen desuden ikke at forårsage væsentlige gener for naboer og forbipasserende i form af støv, støj og rystelser, lys, transport eller forekomst af skadedyr. Tilsvarende vurderes husdyrbrugets brug af ressourcer (herunder foder, energi og vand) samt håndtering af reststoffer (herunder affald og spildevand) ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Der er foretaget beregninger af den samlede ammoniakudledning fra produktionen og dennes påvirkning af omkringliggende naturområder. Det vurderes, at det ansøgte, ikke vil forårsage væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturområder i området, idet den samlede udledning fra anlæg og lager reduceres i ansøgt drift. Reduktion i ammoniakudledningen er en effekt af overdækningen af gyllebeholderen. Effekten af tiltaget er ikke indregnet, da det sker som et frivilligt tiltag.

Ammoniakudledningen fra husdyrbruget må ikke overskride et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Kravet til BAT er opfyldt, idet der ikke foretages ændringer i staldanlægget.

I tilladelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af det ansøgte og husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakudledningen til omgivelserne. Med tilladelsen følger en række vilkår til driften, som sikrer, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne væsentligt.

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at indretning og drift af husdyrbruget og håndtering af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med gældende regler, og at driften kan foregå uden væsentlig påvirkning af miljøet eller omkringboende, som dette er defineret i husdyrbrugloven. Kommunen vurderer desuden, at projektet ikke vil påvirke eller true arter og naturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, eller bilag IV-arter og deres yngle- og rasteområder.

2 TILLADELSEN MED VILKÅR

I dette afsnit beskrives den ansøgte produktion og baggrunden for den meddelte afgørelse om tilladelse med tilhørende vilkår for driften. Desuden beskrives en række juridiske forhold ved tilladelsen, samt hvordan offentligheden har haft indflydelse på projektet og kommunens vurderinger. Til sidst beskrives mulighederne for at klage over afgørelsen.

2.1 Afgørelse om tilladelse efter § 16 b, stk. 1

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur har vurderet, at der i henhold til gældende regler kan meddeles tilladelse til den ansøgte husdyrproduktion på Dalegård, Ladegårdsvej 4, 3700 Rønne, matr.nr. 8a Nyker m.fl.

På Dalegård er der en tilladt produktion på 8.920 smågrise (7,3-32 kg) og 7.785 slagtegrise (32-110 kg). Produktionen er oprindeligt tilladt på baggrund af en VVM-screening fra 2005 og efterfølgende en anmeldelse om fulde stalde fra 2012. Med den ansøgte godkendelse ønskes den eksisterende produktion godkendt efter stipladsmodellen. Godkendelsen omfatter den eksisterende produktion af smågrise og slagtegrise og giver samtidig mulighed for en fleksibel produktion i slagtegrisestalden, hvor staldafsnittet kan anvendes til både smågrise og slagtegrise. Herved kan grisene overføres til slagtegrisestalden ved en lavere vægt, eller hele eller dele af slagtegriseproduktionen kan omlægges til smågrise, hvis produktionsforholdene tilsiger det. Formålet er at skabe større fleksibilitet i den fremtidige drift uden at ændre det eksisterende staldanlæg eller udvide produktionsarealet.

Der foretages ingen ændringer af staldanlægget. Det samlede produktionsareal udgør 2.024 m²

Da det ansøgte produktionsareal overstiger 100 m², er projektet omfattet af husdyrbruglovens regler. Ammoniakemissionen fra husdyrbruget beregnes til mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år, og antallet af stipladser til slagtesvin over 30 kg er angivet til mindre end 2.000 (ikke IE-husdyrbrug). Tilladelsen meddeles derfor efter husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1.

Tilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen, bilag og øvrigt materiale fremsendt af ansøgers konsulent. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering – se de følgende afsnit 3 - 10.

Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med de stillede vilkår i nedenstående Afsnit 3 til 10 og bestemmelserne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen) samt øvrig gældende lovgivning også i de tilfælde, hvor disse regler er skærpende i forhold til denne tilladelse. Vilkårene er gældende fra det tidspunkt, hvor tilladelsen tages i brug, med mindre andet fremgår af tilladelsen.

Da det ansøgte medfører en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, er der redegjort for og stillet krav til husdyrbrugets anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT – Best Available Techniques) til reduktion af ammoniakemissionen.

Bornholms Regionskommune har vurderet de miljømæssige konsekvenser ved godkendelse af smågrise og slagtesvineproduktion på Dalegård efter stipladsmodellen i forhold til den nuværende lovlige produktion på Dalegård (nudrift) og i forhold til husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter ændringerne kan drives uden væsentlig påvirkning af natur, miljø og landskab, når vilkårene i denne miljøtilladelse og de gældende regler på området overholdes.

2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion

På ejendommen Dalegård, Ladegårdsvej 4, 3700 Rønne, matr.nr. 8a Nyker m.fl., ønskes svineproduktionen godkendt efter husdyrbruglovens stipladsmodel. Der søges om flexproduktion med smågrise og slagtesvin i slagtegrisestalden, således det er muligt at overføre grisene til slagtegrisestalden ved en lavere vægt eller konvertere en del eller hele produktionen af slagtegrise til smågrise. Det samlede produktionsareal udgør 2.024 m² i både nudrift og ansøgt drift.

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur har modtaget ansøgningen om miljøtilladelse til Dalegård gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem (www.husdyrgodkendelse.dk) første gang den 26. juni 2026 (skema nr. 266117). Kommunen har afgjort sagen på baggrund af version 1 af ansøgnings-skemaet.

Eksisterende produktion

På Dalegård er der i nudrift produktion af slagtesvin i henhold til en §29-anmeldelse fra 2017. Tilladelsen giver mulighed for en årlig produktion på 9.620 smågrise (7,1-31 kg) og 7.840 slagtegrise (31-114 kg).

Der forekommer ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

Samdrift med andre husdyrbrug

Henrik Tolstrup ejer og driver ikke andre husdyrbrug ud over Dalegård. Dalegård er således ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Denne tilladelse skal derfor kun omfatte husdyrbruget på Dalegård.

Det er Bornholms Regionskommunes vurdering, at Dalegård ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug, hvorfor denne miljøtilladelse alene omfatter husdyrbruget Dalegård.

2.3 Vilkår for driften

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som der henvises til i de relevante afsnit under "kommunens vurdering" i miljøredegørelsen. Vilkårene er krav, som stilles for at fastholde forudsætningerne for tilladelsen og, som er med til at sikre, at der ikke opstår væsentlig virkning på miljøet eller væsentlige gener.

Husdyrbruget skal altid leve op til de generelle regler for husdyrbrug og håndtering af husdyrgødning fastsat i love og bekendtgørelser, også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse.

Tilladelsen indeholder desuden vilkår, som skal sikre, at Bornholms Regionskommune holdes informeret om ændringer i ejerforhold eller hvem, der er driftsansvarlig for husdyrbruget. Da kommunen skal vurdere om evt. planer om ændringer på husdyrbruget udløser krav om tillæg til tilladelsen, stilles desuden vilkår om anmeldelse før igangsætning.

2.3.1 Indretning og drift

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
2. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne tilladelses vilkår.

2.3.2 Information om ændringer

4. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften, skal meddeles til tilsynsmyndigheden (Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur) senest 1 måned efter, at ændringen er sket.

- Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til tilladelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændringer/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne tilladelse.

2.3.3 Produktionsarealets størrelse i m² staldsystemer, dyretyper (+ evt. teknologi)

- Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal indrettes i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Stald	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Smågrisestald	Smågrise	Toklimastald, delvis fast gulv	585
Slagtegrisestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Delvis fast gulv, 25-49% fast gulv	1.339
Udlevering / Bufferstald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Drænet gulv + spalter (33% / 67%)	100

2.3.4 Opbevaringsanlæg til husdyrgødning (gødningstyper og m² overfladeareal)

- Gødningstype, miljøteknologi og overfladeareal skal være i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Beholder	Gødningstype	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)
Gyllebeholder 1	Flydende	Overdækning (frivilligt)	806
Gyllebeholder 2	Flydende	Naturligt flydelag	127

2.3.5 Håndtering af husdyrgødning

- Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed for husdyrbruget.
- Egenkontrol. Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres: internt regnskab fra driften, som dokumenterer flytning/udbringning af gylle, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.3.6 Ammoniakreducerende virkemidler (optaget på MST's teknologiliste)

Teltoverdækning på gyllebeholdere

- Gyllebeholder nr. 1 er forsynet med fastoverdækning i form af teltoverdækning, som et frivilligt tiltag.
- Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle
- Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Bornholms Regionskommune skal straks underrettes herom.

Egenkontrol

- Der skal føres en logbog for gyllebeholdere med fast overdækning, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares

på husdyrbruget i perioden mellem to samlede miljøtilsyn og forevises på tilsyns-myndighedens forlangende.

15. Rapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Fastoverdækning på fortanke

16. Ejendommens fortanke til gyllebeholdere skal være overdækket med betonlåg

2.3.7 Affald

17. Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.
18. Affald skal opbevares og bortskaffes efter Bornholms Affaldsbehandlings affaldsregulativer.
19. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

2.3.8 Lugt

20. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg og omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.
21. Omrøring af husdyrgødning i ejendommens gyllebeholdere må på 1. udbringningsdag tidligst påbegyndes 3 timer før udbringning, og på de efterfølgende udbringningsdage må omrøring tidligst ske 1,5 time før udbringningen påbegyndes.
22. Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for tilladelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres lugtreducerende tiltag.

2.3.9 Støjklider

23. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne, dvs. al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Ugedag	Tidspunkt	Støjniveau, dB(A)	Referencetid
Mandag-fredag	Kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	55	7 timer
	Kl. 14.00-18.00	45	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45	8 timer
Alle dage	Kl. 18.00-22.00	45	1 time
	Kl. 22.00-07.00	40	½ time
Spidsværdi	Kl. 22.00-07.00	55	

24. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i kolonnen referencetid angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.
25. Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklider kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

26. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

2.3.10 2.3.8 Vilkår vedr. støv

27. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal

2.3.11 Vilkår vedr. skadedyr

28. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, der vedligeholder Skadedyrsguiden (www.dpil.dk).
29. Ved eventuelle fluegener hos naboer skal bekæmpelse foretages på tilsynsmyndighedens forlangende og efter en forudgående godkendt plan.
30. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand og rimelig orden for at forhindre gode levedmuligheder for rotter. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper.

2.3.12 Vilkår vedr. oplag af olie

31. Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
32. Beholdere til opbevaring af olieprodukter skal stå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag og som minimum være overdækket med et halvtæg.
33. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
34. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

2.3.13 Uheld og risici

35. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: 112 eller Bornholms Politi, tlf.: 5690 1448.
36. Der skal foreligge en beredskabsplan for Dalgård, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for medarbejderne på husdyrbruget og skal opdateres, så oplysningerne i den altid er relevante og retvisende.
37. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse (dvs. den 27. juli 2032), jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne

del. Da denne tilladelse ikke omfatter byggeri, anses den for udnyttet, når det konstateres, at det tilladte faktisk er gennemført inden fristens udløb, jf. § 54, stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Hvis den udnyttede tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Hvis tilladelsens vilkår ikke efterleves, eller de øvrige forudsætninger for tilladelsen ikke er opfyldt, kan dette medføre, at hele eller dele af tilladelsen bortfalder.

2.5 Retsbeskyttelse

Med denne tilladelse følger 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40, stk. 1 i husdyrbrugloven. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 27. juli 2034.

Tilladelser efter § 16 b skal ikke revurderes. Dog kan tilsynsmyndigheden i henhold til husdyrbruglovens § 39 meddele påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis husdyrbruget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening, eller nedlægge forbud mod fortsat drift, hvis forureningen ikke kan nedbringes. Påbud eller forbud efter § 39 må ikke meddeles, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af tilladelsen.

2.6 Offentlighed

Naboorientering og partshøring

Bornholms Regionskommune har den 3. juli 2026 sendt skriftlig orientering om ansøgningen om §16b-miljøtilladelse til Dalegård / udkast til §16b-miljøtilladelse til Dalegård til ejere af ejendomme, som matrikulært grænser op til Dalegårds matrikler.

Udkast til afgørelse om §16b-miljøtilladelse til Dalegård blev desuden sendt i partshøring til ansøger og dennes konsulent samt til ejere og lejere af boliger, der ligger inden for konsekvenszonen for lugt beregnet i husdyrgodkendelse.dk til 732 meter fra et vægtet lugtcentrum for anlægget.

Der blev givet en frist på 3 uger fra 3. juli 2026 til 24. 2026 til at kommentere ansøgningen/udkastet. Kommunen modtog ingen skriftlig bemærkning.

Offentliggørelse

Tilladelsen er den 27. juli 2026 offentliggjort på Bornholms Regionskommunes hjemmeside <https://www.brk.dk/Sider/Forside.aspx>. Samtidig er en række lokale og landsdækkende foreninger og organisationer, som har anmodet om underretning i henhold til husdyrbruglovens §§ 61 eller 62, samt klageberettigede myndigheder, organisationer og råd blevet orienteret om afgørelsen.

2.7 Klagevejledning

Bornholms Regionskommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Endvidere kan en række myndigheder og råd samt lokale og landsdækkende foreninger og organisationer klage over visse afgørelser.

Klagefristen udløber den 24. august 2026, dvs. 4 uger fra den 27. juli 2026, hvor afgørelsen er annonceret på regionskommunens hjemmeside.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du sende klagen digitalt gennem Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal, inden klagefristen udløber. Links til klageportalen findes på hjemmesiden for Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk> eller på www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på klageportalen med NemID. Klagen skrives direkte i klageportalen, og det er muligt at vedhæfte dokumenter til klagen. Klagen sendes gennem klageportalen til Bornholms Regionskommune, som videresender den til Miljø- og Fødevareklagenævnet med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Bornholms Regionskommune via klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, med mindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune. Kommunen videresender din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den klageberettigede indbetaler et gebyr på 900 kr. (private) og 1.800 kr. (virksomheder og organisationer) til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Betaling af klagegebyr sker online i forbindelse med indgivelse af klagen via klageportalen. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af klagefristen, afvises klagen.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- Klager får helt eller delvist medhold i klagen
- Klagen bliver afvist, fordi klagefristen er overskredet
- Klager ikke er klageberettiget
- Klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence

En eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

3 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

I dette afsnit beskrives og vurderes projektet set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, vandløb og søer, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, beskyttet natur m.v. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i landskabet i forhold til de landskabelige værdier.

3.1 Bygninger og faste afstandskrav

Beskrivelse af eksisterende bygninger

Bygningssættet på Dalegård består af oprindelige firlængede bygningssæt, en nyere grisestald med tilhørende gyllebeholder og kornsiloer.

Der foretages ingen udvendige bygningsmæssige eller indvendige ændringer af stalde eller øvrige bygninger. Den ene mindre beholder er delvist taget ud af drift, men anvendes fortsat som buffer. Den større beholder forsynes i ansøgt drift med teltoverdækning. Dette tiltag er gennemført.

Figur 1 Eksisterende og ansøgte bygningsanlæg på Dalegård.

Figur 2. Skråfoto Dalegård med omgivelser (Dalegård er angivet med rød markering). Skråfoto, som indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering – foto fra 9. april 2023.

Dalegård er beliggende i landzone og dermed uden for eksisterende byzone og sommerhusområde. Der er ca. 1,1 km til nærmeste nuværende eller fremtidige byzone, som er Klemensker og ca. 4,1 km til nærmeste sommerhusområde ved Tofte. Til nærmeste samlede bebyggelse (afgrænsede byområde) ved Klemensker syd er der ca. 961 m. Til nærmeste nabobeboelse på Brogårdsvej 39 er der 211 m. Husdyrbruget ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Nærmeste vedtagne lokalplan i landzone er Frostegård ridecenter i en afstand af ca. 513 m.

Grænsen for Natura 2000-området "*Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne*" ligger ca. 5,7 km sydøst for Dalegård. Inden for området findes ammoniakfølsomme naturtyper, der er omfattet af udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt, samt § 3 beskyttede heder og overdrev. Disse naturtyper er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, defineret som heder over 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og dermed omfattet af § 7, stk. 1, nr. 2, er et overdrev beliggende ved Rø ca. 4,0 km sydvest for ejendommen.

Opmålingerne, som fremgår af nedenstående, er foretaget til nærmeste staldafsnit. Tilsvarende er afstande til kategori 1- og kategori 2-natur opmålt

Tabel 1. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 6 og § 7

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 6 og § 7 i husdyrbrugloven)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Byzone ved Klemensker)	Ca. 1.055 m	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål o. lign. (Lokalplan 07-02 Frostegård ridecenter)	Ca. 513 m	50 m
Nabobeboelse (Brogårdsvej 39)	211 m	50 m
Ammoniakkfølsomme naturtyper inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Kortlagt habitatnatur i Natura 2000-området Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne)	6,0 km	10 m
Ammoniakkfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder (Beskyttet overdrev ved Rømeregårdsvej)	Ca. 4,0 km	10 m

Tabel 2. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 8

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 8 i husdyrbrugloven)
Ikke almene vandforsyningsanlæg (enkeltindvinder)	Ca. 1,0 km	25 m
Almene vandforsyningsanlæg (vandværk/boring)	Ca. 807 m	50 m
Vandløb og dræn	257 m	15 m (100 m*)
Søer > 100 m ²	58 m	15 m (100 m*)
Offentlig vej og privat fællesvej	89 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>500 m	25 m
Beboelse på ejendommen	56 m	15 m
Naboskel	82 m	30 m

* Afstandskrav fra gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning til åbne vandløb og til søer større end 100 m².

Alle afstandskrav er opfyldt.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune konstaterer, at stalde og anlæg til husdyrgødning overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, ammoniakkfølsom natur, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

Det fremgår af §8 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning, at for hvert enkelt nybyggeri af stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg skal det kontrolleres, om husdyrgodkendelseslovens § 8, stk. 1, er overholdt. Reglen gælder kun nybyggeri og anlæg, der undergives væsentlige til- eller

ombygninger, herunder f.eks. ombygning fra ko- til svinestald. Reglen gælder ikke ved reparation eller renovering af eksisterende anlæg.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. afstandskrav.

3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet

Beskrivelse

Området omkring Dalegård er i Bornholms Regionskommunes Kommuneplan 2020 udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Hovedhensynet i disse områder er at sikre dyrkningsmuligheder, landbrugets investeringer i produktionsapparatet og mulighederne for en rationel landbrugsdrift. Dog må miljø, natur, kulturhistoriske interesser og de mange mindre levesteder for dyre- og planteliv ikke forringes af landbrugsdriften.

Dalegård ligger uden for arealer, som i kommuneplan 2020 er udpeget som særligt naturområde, interesseområde for natur, landskab og økologiske forbindelser, kulturmiljøområde, geologisk interesseområde eller til formål knyttet til rekreation og fritid.

Nærmeste beskyttede naturareal er en sø placeret i haven ca. 58 m fra staldanlægget. I en afstand op til 1.000 m fra ejendommen er der i alt 18 små beskyttede søer/vandhuller samt et beskyttet vandløb.

Der er 2 kategori 3 skove indenfor 1.000 m af staldanlægget. Den nærmeste er placeret 753 m mod vest.

Nærmeste kategori 3 overdrev, hede eller mose er en mose placeret 1.713 m nordøst for Dalegård.

Grænsen til habitatområdet "Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne" er placeret ca. 5,7 km fra Dalegård.

Nærmeste område udpeget som lavbundsområde er placeret ca. 420 øst for stalden.

Anlægget er placeret uden for alle øvrige byggelinjer og andre relevante udpegninger som angivet i nedenstående Tabel 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Tabel 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Nærmeste...	Afstand fra ny staldbygning	Berøres Dalegård?
Skovbyggelinje (300 m)	Ca. 1,4 km	Nej
Fortidsmindebeskyttelseslinje (100 m)	Ca. 1,1 km	Nej
Strandbeskyttelseslinje (300 m)	Ca. 4,9 km	Nej
Sø- og åbeskyttelseslinje (150 m)	Ca. 6,2 km	Nej
Kirkebyggelinje	Ca. 1,4 km	Nej
Vejbyggelinje	Ca. 213 m	Nej
Internationale beskyttelsesområder – Natura 2000	Ca. 5,7 km	Nej
Beskyttede naturområder (§ 3-områder)	Ca. 58 m	Nej
Lavbundsområder	Ca. 420 m	Nej
Fredede områder	Ca. 1,5 km	Nej

Beskyttede sten- og jorddiger (som er registreret)	Ca. 331 m	Nej
--	-----------	-----

Bygningernes udtryk i landskabet

Landskabeligt fremstår Dalegård som en oprindelig firlænget landbrugsejendom, hvor de oprindelige staldlænger ikke længere anvendes til husdyrproduktion. Den nuværende husdyrproduktion er samlet i en nyere staldbygning øst for det oprindelige bygningsanlæg, hvor der desuden er etableret kornsiloer og en gyllebeholder. Den ene gyllebeholder er forsynet med teltoverdækning.

Ejendommen er beliggende langs Ladegårdsvej, der udgør den primære adgangsvej fra Brogårdsvej. Området er præget af et åbent landbrugslandskab med dyrkede marker, levende hegn og mindre skovområder, som tilsammen danner de landskabelige rammer omkring ejendommen.

Projektet omfatter ingen ny bebyggelse eller udvendige ændringer af de eksisterende bygninger. Der sker alene en ændring af produktionsgrundlaget efter stipladsmodellen, som giver mulighed for en mere fleksibel udnyttelse af det eksisterende staldanlæg. Da projektet ikke medfører fysiske ændringer af ejendommens bygningsanlæg eller visuelle fremtræden, vurderes det ikke at påvirke landskabet eller ændre ejendommens fremtræden set fra de omkringliggende veje eller det åbne land.

Figur 3. Dalegård set fra Brogårdsvej – i vestlig retning. Cowi vejfoto 30. maj 2024.

Figur 4. Dalegård set fra Brogårdsvej – i nord-nordvestlig retning. Cowi vejfoto 30. maj 2024.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at alle relevante bygge- og beskyttelseslinjer er overholdt i forhold til det ansøgte projekt.

Bornholms Regionskommune vurderer endvidere, at projektet ikke er i strid med hensynet til områdets landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative interesser eller områdets natur- og fortidsinteresser. Projektet omfatter ingen ny bebyggelse eller udvendige ændringer af de eksisterende bygninger, men alene en godkendelse af den eksisterende produktion efter stipladsmodellen samt mulighed for en mere fleksibel udnyttelse af det eksisterende staldanlæg. Da projektet ikke medfører fysiske ændringer af ejendommens bygningsanlæg eller visuelle fremtræden, vurderer Bornholms Regionskommune, at det ikke vil medføre en væsentlig landskabelig påvirkning.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. placering i landskabet.

4 HUSDYRPRODUKTION OG RESTSTOFFER

I dette afsnit beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning inkl. ventilation og rengøring, samt produktion og håndtering af husdyrgødning, spildevand og affald.

4.1 Husdyrhold og staldanlæg

Beskrivelse

Staldanlægget på Dalegård anvendes i nudrift til produktion af smågrise og slagtegrise. Produktionsanlægget består af en smågrise-stald og en slagtegrise-stald. Begge staldafsnit er opdelt i sektioner. Der er herudover et udleveringsrum, der anvendes til buffer ved behov.

Der sker ingen ændringer i staldene i ansøgt drift.

Der søges om flexgruppe med slagtesvin og smågrise i slagtegrise-stalden, således at det vil være muligt at indsætte grisene ved en lavere vægt eller til at konvertere produktionen helt eller delvist til at omfatte smågrise.

Figur 5. Anlægget på Dalegård

Produktionsarealet er beregnet som det totale areal fratrukket arealer, hvor dyrene ikke kan opholde sig og afsætte gødning, som gange, inventar og foderautomater. Drivgange og udleveringsramper, hvor dyrene kun opholder sig kortvarigt, indgår heller ikke i produktionsarealet.

Den eksisterende stald er opført i 2007. Der er ikke foretaget ændringer af staldanlægget og i produktionen. Nudrift og 8-årsdrift for produktionen er der dermed ikke forskellig fra ansøgt drift.

Staldtegning og beregning af produktionsarealerne fremgår af bilag 1.

Tabel 4. Staldtyper, dyrehold, miljøteknologi og produktionsareal i ansøgt drift.

Staldafsnit	Staldtype	Dyretype	Miljøteknologi (NH ₃ -N effekt)	Stald- størrelse* (m ²)	Produktions- areal (m ²)	Produktions- areal andel
Smågrisestald	Toklimastald, delvist fast gulv	Smågrise	÷	703	585	83,2%
Slagtegrisestald	25-49 % fast gulv	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	÷	1.507	1.339	88,9%
Udlevering/buffer	Fulddrænet gulv	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	÷	100	100	100,0%
I alt				2.310	2.024	

Tabel 5. Staldtyper, miljøteknologi, dyrehold og produktionsareal i nudrift og 8 års drift.

Staldafsnit	8 års drift			Tilladt nudrift		
	Staldafsnit, staldtype, dyretype og teknologi	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Staldafsnit, staldtype, dyretype og teknologi	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)
Smågrise-stald	Smågrise. Toklimastald, delvist fast gulv	703	585	Smågrise. Toklimastald, delvist fast gulv	703	585
Slagtegrisestald	Slagtesvin. 25-49 % fast gulv	1.507	1.339	Slagtesvin. 25-49 % fast gulv	1.507	1.339
Udlevering/buffer	Slagtesvin. Drænet gulv+spalter (33% / 67%)	100	100	Slagtesvin. Drænet gulv+spalter (33% / 67%)	100	100
	I alt	2.310	2.024	I alt	2.310	2.024

*Tal for staldstørrelse er angivet som indsendt i bilag til ansøgning. Disse afviger fra tal i den elektroniske ansøgning, men tallene i bilaget anses for mere præcise. Tallene for produktionsareal, som er det betydende i ansøgningen, er ens i bilaget og i den elektroniske ansøgning.

I ansøgt drift ændres dyretype fra slagtesvin til at omfatte slagtesvin og smågrise i slagtegrisestald og bufferstald.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøger på tilfredsstillende vis har redegjort for produktionsarealet, og at produktionsarealet samt de ansøgte dyretyper i de eksisterende staldafsnit er i overensstemmelse med reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor dyr kun opholder sig kortvarigt, og som derfor ikke indgår i produktionsarealet, i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal rengøres effektivt efter endt ophold. Eventuelle udleveringsarealer, ramper og drivgange skal rengøres senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet. Hvis dyrene har daglig adgang til arealet, skal rengøringen dog ske senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. produktionsareal, staldtype og dyretype.

4.2 Produktion, opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Beskrivelse

På Dalegård er der 2 eksisterende gyllebeholdere. Gyllebeholder 1 er forsynet med overdækning, som et frivilligt tiltag.

Overdækning af gyllebeholderen er ikke indregnet som ammoniakreducerende tiltag i ansøgt drift. Beholder 2 har overdækning i form af naturligt flydelag. Der føres løbende kontrol (og logbog) over flydelag og teltoverdækning i henhold til lovgivningen. Beholderne er tilmeldt beholderkontrol. Der føres journal over spredning af gødning på markerne i form af mark- og gødningsplan.

Tabel 6. Data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen på Dalegård

Lager	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Overdækning
Gyllebeholder 1	3.400	806	Teltoverdækning (frivilligt tiltag)
Gyllebeholder 2	500	127	Naturligt flydelag
I alt	3.900	933	

Den samlede opbevaringskapacitet i gyllebeholdere på Dalegård er på 3.900 m³, hvilket ved krav om 9 måneders opbevaringskapacitet giver mulighed for opbevaring af 5.200 m³ gylle.

Den samlede gødningsproduktion fra produktionen ligger på ca. 4.600 tons. Den samlede kapacitet på bedriften svarer således til ca. 10,2 måneders opbevaring. Kravet om mindst 9 måneders opbevaring i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er dermed opfyldt.

Gødningsproduktionen opgøres årligt i forbindelse med udarbejdelse af gødningsregnskabet.

I nedenstående tabel ses data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen.

Tabel 7. Data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen på bedriften Dalegård.

Produktionsanlæg	Lager	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Dalegård	Gyllebeholder 2	3.400	Teltoverdækning (frivilligt tiltag)
Dalegård	Gyllebeholder 2	500	Naturligt flydelag
I alt		3.900	

BAT husdyrgødning

- Fast overdækning af en beholder betyder en reduktion ammoniakfordampningen fra beholderen med 50%. Frivilligt tiltag ikke indregnet.
- Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel/afhentning af gylle
- Der er konstant flydelag på gyllen i tanken uden fast overdækning, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tankene, er etableret flydelag
- Der føres logbog iht. lovgivningen for beholdere med teltoverdækning
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn
- Husdyrgødning udbringes i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen

BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er, at gyllebeholderne er en fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, og at tanken tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Hertil kommer at omrøring minimeres samt at flydelag lag sikres/ etablering af teltoverdækning. BAT omfatter endvidere sikring af tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Kommunens vurdering

Det er regionskommunens vurdering, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for opbevaringskapaciteten på Dalegård og sikret, at der kan opbevares op til 9 måneders gødningsproduktion på bedriften.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. opbevaring af husdyrgødning.

5 RESSOURCEFORBRUG

I dette afsnit beskrives og vurderes det nuværende og forventede årsforbrug samt håndteringen af ressourcerne foder, vand og energi m.m. Tiltag til fremme af ressourceudnyttelsen er desuden behandlet.

5.1 Foder og foderopbevaring

Beskrivelse

Foder og foderopbevaring

Foder opbevares i foderlade og i kornsiloer. Der anvendes eget korn og indkøbt tilskudsfoder.

Der anvendes vådfoder.

Forbruget ligger på ca. 1.600 tons i nudrift. Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Foderet blandes ud fra foderoptimeringer foretaget af konsulent. Foderplaner/foderstrategi revideres årligt eller efter behov for at sikre at den mest optimale fodring. Der foretages analyser af korn årligt og foderblandinger efter behov. Foderforbruget registreres løbende og opgøres 4 gange årligt i forbindelse med udarbejdelse af effektivitetskontrol. Foderets indhold af råprotein og fosfor følger de gældende normer.

BAT

Med den nye husdyrbruglov indføres stipladsmodellen. I stipladsmodellen inddrages den nyeste faglige viden om ammoniakfordampning (emission) fra gødningsoverfladerne, da ammoniakemissionen i højere grad afhænger af produktionsarealets størrelse end af det årligt producerede antal dyr. Dermed er ammoniakemissionen fra en stald relativt konstant uanset produktivitetsudsving. Stipladsmodellen anvendes både i forhold til fast og flydende gødning, og også lugtemissionerne fastsættes med udgangspunkt i overfladearealerne. Der indgår tillige en model for emissioner fra gødningslagre baseret på beholderens overfladeareal.

Emissionsfaktorer, der tidligere blev beregnet med udgangspunkt i antallet af dyr og dyrenes vægt eller ydelse, bliver i stipladsmodellen i stedet for fastsat som en emission pr. m² produktionsareal pr. år for forskellige staldtyper, dyretyper og evt. miljøteknologi samt for overfladeareal og gødningstype for opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Dermed er den fodringsmæssige styring allerede indarbejdet i husdyrbrugloven, hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at foderhåndtering som beskrevet ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. foder og foderopbevaring.

5.2 Vand

Ejendommen har vand fra offentlig forsyning.

Hovedparten (ca. 85 %) af vandforbruget går til drikkevand til dyrene, mens den resterende del går til vask af staldanlæg og til overbrusning. Vandforbruget opgøres min. én gang årligt.

Det årlige vandforbrug ligger på ca. 3.600 m³. Dette er under norm, idet der anvendes valle i vådfoderet. Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Produktionens vandforbrug går primært til dyrenes drikkevand. Drikkesystemerne i staldene er moderne anlæg, som er udviklet, så vandspild undgås eller mindskes. Overbrusning anvendes til køling i varme perioder.

Hyppighed og varighed af overbrusningen afpasses løbende til temperaturen. Staldene iblødsættes inden vask foretages med højtryksrenser. Vandforbruget følges løbende med henblik på at identificere eventuelle defekter og forebygge spild.

BAT

Ejendommens vandforbrug går primært til drikkevand og her vil en besparelse være i modstrid med dyrevelfærden. BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er anvendelse højtryksrensning til vask af stalde, og valg af udstyr, der er tilpasset den aktuelle dyrtype, placering af drikkenipler er placeret over trug. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for vandforbrug.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til god effektiv vandudnyttelse. Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne vandanvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. vandforbrug på ejendommen.

5.3 Energi

Energi anvendes primært til ventilation og belysning samt til pumpning af gylle.

Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Det årlige elforbrug ligger på ca. 170.000 kWh.

Det årlige forbrug af dieselolie ligger på ca. 500 liter til varmekanon i forbindelse med udtørring efter vask. Forbruget forventes uændret i ansøgt drift. Herudover anvendes dieselolie i forbindelse med markdriften.

Elforbruget følges løbende og opgøres en gang årligt.

Ventilation udgør den væsentligste post i forhold til forbrugt energi. Ventilationsanlægget er dimensioneret efter staldenes belægningsgrad og styret automatisk efter temperaturen. Anlægget rengøres og efterses inden indsættelse af et nyt hold grise for at sikre et minimalt energiforbrug og optimal ydelse. Ved strømsvigt eller forhøjede temperaturer i stalden aktiveres nød opluk og der gives en alarm.

Ventilationen er delvis af lavenergitypen. Belysning er delvis udgangspunkt energibesparende LED. Ved udskiftning af ventilatorer og lys opsættes energibesparende typer.

Energibesparende foranstaltninger (BAT)

BAT er ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) etablering af lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring og brug af varmepumpe. Hertil supplerende egenproduktion af vedvarende energi fra solcelleanlæg. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for elforbrug.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til effektiv energidnyttelse.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne energianvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. energi.

5.4 Diverse hjælpestoffer

Beskrivelse

Der opbevares olieprodukter på Dalegård.

Til olie forefindes en tank placeret i maskinhuset og en tank placeret i foderladen. Tankene er godkendt og placeret på fast bund uden afløb.

Rengøringsmidler opbevares ved forrum.

Veterinærmedicin anvendes efter anvisning fra dyrlæge. Medicin opbevares i forbindelse med forrum.

Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Kommunens vurdering

For at beskytte jord og grundvand stiller Bornholms Regionskommune vilkår om opbevaring af olieprodukter. Ud fra den beskrevne håndtering og det beskudne forbrug af de nævnte hjælpestoffer vurderer kommunen, at der ved overholdelse af vilkåret og de generelle regler for brug og opbevaring ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af anvendelsen.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. oplag af olieprodukter.

6 RESTSTOFFER

I dette kapitel beskrives og vurderes de forventede reststoffer fra produktionen i form af spildevand og affald.

6.1 Spildevand - herunder restvand og tagvand

Beskrivelse

Der forefindes bad i forbindelse med stalden.

I stalden vaskes en sektion efter hvert hold, svarende til ca. én sektion i smågrisestalden og slagtegrisstalden hver 3. uge. Hertil kommer vask af udlevering. Al vand fra rengøring af stalde ledes til gyllebeholder.

Den årlige spildevandsmængde fra produktionen anslås til ca. 300 m³.

Kommunens vurdering

Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og skal anvendes i henhold til reglerne i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne spildevandshåndtering ikke vil medføre væsentlig miljøpåvirkning.

Bornholms Regionskommune bemærker, at hvis der foretages ændringer i afløbsforholdene for tag- og overfladevand, skal der indhentes accept fra spildevandsmyndigheden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til emissioner fra spildevand.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af spildevand.

6.2 Affald

Beskrivelse

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt olie- og kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA SecAnim Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne. Dødeligheden blandt grisene ligger samlet på ca. 3,5 % årligt. Der forventes ingen ændring i ansøgt drift.

Afhentningsplads for døde dyr er placeret på privatvej umiddelbart syd for staldanlægget. Pladsen er indrettet efter reglerne på området. Pladsen er ikke synlig fra offentlig vej.

Kommunens vurdering

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt eventuelt olie- og kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA SecAnim Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne

Afhentningspladsen er indrettet efter de gældende regler på området. De døde dyr placeres i en lukket container eller ligger på spalter og er afskærmede, så de ikke er tilgængelige for dyr eller fugle. Pladsen er placeret tilbagetrukket i forbindelse med indkørsel til staldanlægget.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at bygningernes omgivelser skal holdes fri for affald og om bortskaffelse og dokumentation for aflevering.

7 GENER FRA HUSDYRBRUGET

I dette afsnit beskrives og vurderes de mulige gener for husdyrbrugets omgivelser ved forekomst af lugt, støj, støv, lys, skadedyr og transporter forårsaget af virksomhedens aktiviteter.

7.1 Lugt

Beskrivelse

I ansøgningsskemaet er der foretaget beregninger, der viser, at de krævede lugtgeneafstande mellem staldene og til nærmeste enkeltbeboelse, byzone og nærmeste samlede bebyggelse og lokalplan overholdes.

Beregninger foretaget i ansøgningsskemaet ses i nedenstående tabel.

Tabel 8. Resultat af lugtberegning fra ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Brogårdsvej 16 	0	NY	175,5	175,5	324	Ja
Brogårdsvej 31 	0	FMK	164,8	164,8	412,3	Ja
Brogårdsvej 35 	0	NY	175,5	175,5	250,9	Ja
Brogårdsvej 37 	0	NY	175,5	175,5	251,3	Ja
Brogårdsvej 39 	0	NY	175,5	175,5	247,7	Ja
Brogårdsvej 41 	0	NY	175,5	175,5	254,7	Ja
Frosteård, ridecenter 	0	NY	398,5	358,6	554,7	Ja
Klemensker Syd 	0	NY	398,5	398,5	988,2	Ja
Lokalplan Klemensker 	0	NY	398,5	398,5	1001,8	Ja
Klemensker 	0	NY	542,2	542,2	1084,8	Ja
Sommerhusområde Tofte 	0	NY	542,2	542,2	4123,7	Ja

Nærmeste byzone/fremtidige byzone er Klemensker. Afstanden fra lugtcentrum til byzonegrænsen skal være minimum 542 m, og den beregnede afstand fra lugtcentrum er 1.084 m. Lugtgenekravet til byzone er dermed opfyldt.

Nærmeste bolig i samlet bebyggelse i landzone som er en ejendom uden landbrugspligt og ikke ejet af ansøger, er ved Klemensker syd. Afstanden fra lugtcentrum til boligen skal være minimum 398 m og den beregnede afstand fra lugtcentrum er 988 m.

Nærmeste lokalplan er ved Frosteård ridecenter. Til lokalplan område skal der være min. 398 m korrigeret. Kravet er opfyldt, idet den beregnede afstand fra lugtcentrum til Frosteård 554 m.

Nærmeste enkelt beboelser, som er ejendomme uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger, er Brogårdsvej 39. Afstanden fra lugtcentrum til den nærmeste enkeltbeboelse skal være minimum 175 m og den beregnede afstand til beboelsen er 247 m. Lugtgenekravet er dermed opfyldt til nærmeste enkelt beboelser.

Der er ikke placeret andre husdyrbrug i nærheden af Dalegård og de nærmeste naboer. Nærmeste husdyrbrug er Ladegård ca. 408 m nordvest for Dalegård. Med mere end 100 m fra dette husdyrbrug til enkeltbeboelserne og der skal derfor ikke indregnes en kumulativ effekt.

Figur 6. Beliggenhed af de nærmeste enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone.

Nærmeste sommerhusområde er placeret mere 4 km fra Dalegård er ikke medtaget på kortet.

Svineri i stierne søges elimineret ved optimal styring af ventilering og brug af overbrusningsanlæg. Hvis der forekommer svineri i stier med fast gulv, skrubes de rene med henblik på at sikre lavest mulige ammoniak- og lugtemission.

Kommunens vurderinger

Geneafstanden måles fra et vægtet lugtcentrum på husdyrbruget (typisk centrum af staldanlægget) og til nærmeste punkt hos naboen eller på zonegrænsen.

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Kommunen vurderer dog, at hvis der skulle opstå væsentlige lugtgener hos naboer, som ikke kunne forudses på baggrund af lugtgenekriterierne, skal der være mulighed for at løse problemet, og der er stillet vilkår herom.

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om at holde god staldhygiejne i tilfælde af væsentlige lugtgener.

7.2 Støj og rystelser

Beskrivelse

Vedvarende støj kan forekomme fra ventilationsanlægget. Ved udskiftning af ventilatorer vil der blive valgt ventilatorer med nye støjsvage motorer.

Regelmæssig kontrol, rengøring og vedligeholdelse af ventilatorerne vil mindske unødigt støj.

Foderfremstilling kan give periodevis støj. Fremstilling finder sted i foderlade og vil ikke give støjgener udenfor matriklen.

Periodisk støj kan forekomme ved foderfremstilling samt ved transport til og fra ejendommen.

Transport med køretøjer til og fra ejendommen vil kunne give anledning til kortvarige støjgener. Dette vil være den primære støjkilde for naboer. Støj fra transport forekommer kun få gange dagligt og i korte perioder hovedsageligt inden for normal arbejdstid.

Se yderligere beskrivelse af transport til og fra ejendommen i afsnit om transport.

Støj fra produktionsanlægget vil ikke genere naboer og forbipasserende, idet afstanden til nærmeste nabobeboelse er ca. 211 m og afstanden til offentlig vej er ca. 89 m.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune forudsætter, at anlægget på Dalegård overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Støjkvilkårene omfatter al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, men ikke støj fra f.eks. markdriften.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende og forbipasserende. Der vil dog kunne forekomme støj fra transport. Trafikken til og fra Dalegård går ad Ladegårdsvej, og forekommer primært inden for normal arbejdstid.

Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste nabobeboelser ligger så langt fra ejendommen, at der ikke vurderes at kunne opstå væsentlige støjgener, når de stillede vilkår overholdes.

Produktionen forventes ikke at give anledning til rystelser, som kan være til gene for omgivelserne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støjgrænser og eventuel måling af støjniveauet. Der er ikke stillet vilkår vedr. rystelser.

7.3 Støv

Beskrivelse

Der vil ikke forekomme væsentlige støvgener fra håndtering af foder, idet det foregår i et lukket system.

Der kan forekomme lokale støvgener i forbindelse med halmhåndtering herunder i forbindelse med tildeling af strøelse i staldene. Støv fra skimmelsvampe modvirkes på Dalegård ved at opbevare halm, råvarer og sækkevarer på fast bund, indendørs og tørt.

Der vil ikke ske en ændring i ansøgt drift.

Støv fra staldanlægget vurderes ikke at vil genere naboer og forbipasserende, idet afstanden til nærmeste nabobeboelse er ca. 211 m og afstanden til offentlig vej er ca. 89 m

Kommunens vurdering

Regionskommunen vurderer, at produktionen på Dalegård ikke vil medføre væsentlig støvudvikling. Risikoen for støvgener anses primært at være knyttet til kørsel omkring ejendommens bygninger i tørre perioder, hvor der kan opstå lokal støvspredning. Derudover kan der forekomme støvgener ved kørsel på den private vej i samme perioder. Samlet set vurderer kommunen dog, at produktionstilladelsen ikke vil medføre en ændring i støvniveauet i området.

Der stilles dog et vilkår om støvgener, så alle aktiviteter på ejendommen herunder transport kan planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støvgener.

7.4 Lys

Beskrivelse

Der er udendørsbelysning ved forrum og ved udleveringsrampe. Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

I staldene vil der være lys i 8 timer pr. dag i henhold til lovgivningen på området.

Belysningen på ejendommen vil ikke give anledning til gene for naboerne.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne anvendelse af lys i og omkring staldene ikke vil medføre gener for omkringboende eller forbipasserende pga. afstanden. For at sikre, at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende lysgener.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. lys.

7.5 Fluer og skadedyr

Beskrivelse

Der tilstræbes på ejendommen en god orden, staldhygiejne og gødningshåndtering, så risikoen for gener foranlediget af fluer, rotter og mus forebygges og begrænses.

Generelt vil ejendommen blive renholdt, herunder vil foderspild, gammelt foder og fraserteret foder blive fjernet fra foderkrybber, foder gange, lagre osv. Endvidere vil der blive foretaget rengøring ved højtryksrensning.

Vegetation langs fodmurene på driftsbygningerne fjernes. Huller og rørgennemføringer reparerer med net og beton. Døre og porte holdes lukkede. De generelle retningslinjer for bekæmpelse af skadedyr i henhold til statens skadedyrsbekæmpelse følges.

Der foretages faste rutiner vedrørende fluebekæmpelse. Der bruges kemisk fluebekæmpelse ved behov.

I relation til rottebekæmpelse foretages denne af kommunen.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for, hvorledes forekomst af fluer og rotter m.m. vil blive forebygget og eventuelt bekæmpet, således at gener heraf undgås. Endvidere er det kommunens vurdering, at følges vilkårene i denne tilladelse, burde der ikke opstå væsentlige fluegener eller problemer med rotter. For at sikre at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende skadedyrsbekæmpelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. fluebekæmpelse og rottesikring.

7.6 Transport

Beskrivelse

Der er ingen intern transport af dyr på Dalegård. Der er ingen intern transport af foder, idet foderet transporteres i lukket system til de enkelte staldafsnit.

Til- og frakørsel til ejendommen vil udelukkende foregå via privatvejen, som grænser op til Ladegårdsvej.5

Der er transport til og fra Dalegård i form af bl.a. levering af foder og dyr til ejendommen, afhentning af dyr til slagteri og til destruktion.

Transport vil primært foregå inden for normal arbejdstid.

Der vil i gennemsnit blive leveret 1-2 læs grise til ejendommen hver måned. I alt ca. 17 læs pr. år. Der vil blive afhentet slagtegrise til slagteriet gennemsnitligt 1 gang pr. uge. Transporter fra ejendommen sker med lastbil. Transporterne vil ske i tidsrummet fra kl. 6 til 16. Dette udgør ca. 52 transporter årligt.

Der afhentes døde dyr 1-2 gange pr. uge, dette udgør 78 transporter årligt, normalt mellem kl. 8 og 16.

Der leveres foder til ejendommen ca. 2 gange om måneden. Herudover køres korn til ejendommen i høst. Disse transporter forventes at udgøre i alt ca. 65 læs pr. år. Foder leveres i dagtimerne indenfor normal arbejdstid. Tilkørsel af korn i høstperioden kan finde sted om aftenen.

Halm: 1 transport pr. år.

Øvrige transporter herunder olie: 3 transporter pr. år.

Udbringning gylle udgør ca. 150 læs pr. år.

Antallet af transporter øges ikke i ansøgt drift.

Den ene gyllebeholder er forsynet med teltoverdækning. Det gøres dels for at reducere ammoniakudledningen og dels for at undgå regnvand i tanken. Med et overfladeareal på ca. 8060m² og forventet min. 500 mm regn pr. år, så spares min. 400 m³ regnvand i beholderen. Det svarer at der spares udkørsel af ca. 13 læs gylle pr. år.

Opgørelse af transporter på Dalegård kan ses i Tabel 9 herunder.

Tabel 8 Opgørelse af forventede antal årlige transporter til og fra Dalegård.

Type transport	Transport ansøgt drift antal læs/år
Dyr til ejendommen	17
Dyr fra ejendommen	52
Afhentning af døde dyr til DAKA	78
Foder	65
Halm	1
Transporter med gylle	150
Øvrige	3
Total	366

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ind- og udkørsel til husdyrbruget til og fra Dalegård, som sker ad egen privatvej og primært inden for normal arbejdstid, kan ske uden at give anledning til gener for omkringboende. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Der er ikke stillet vilkår i forhold til transport.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. transport.

8 AMMONIAKTAB OG NATURPÅVIRKNING

I dette afsnit beskrives ammoniakemissionen fra husdyrbruget og opfyldelsen af BAT-krav, og det vurderes, i hvor høj grad ammoniakemissionen påvirker beskyttet natur og sårbare arter.

8.1 Ammoniakemission og BAT-krav

Beskrivelse

I ansøgningsskemaet er der foretaget beregninger af ammoniakemissionen fra staldanlæg og lagre i nudrift/8-årsdrift og ansøgt drift. For hvert staldafsnit er ammoniakemissionen beregnet ved at gange størrelsen af produktionsarealet med emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem. Tilsvarende beregnes emissionen fra gylleopbevaring ved at gange det ansøgte overfladeareal for gyllebeholdere med en emissionsfaktor for typen af gødning.

Overdækning af gyllebeholdere har en effekt på ammoniakemissionen. Denne effekt er ikke indregnet, idet overdækning af beholderen er et frivilligt tiltag. Dvs. at den faktiske ammoniakemission reelt er lavere end anført i tabellen

Tabel 9. Opgørelse af ammoniakemissionen fra stalde og lagre på Dalegård før og efter

Ammoniakemission fra husdyranlægget (kg NH ₃ -N/år)				
Drift	Staldafsnit	Lagre	I alt	Meremission efter udvidelse
Ansøgt drift	3.101,7	373,1	3.474,8	0,0 (nudrift) 0,0 (8-års drift)
Lovlig nudrift	3.101,7	373,1	3.474,8	-
8-års drift	3.101,7	373,1	3.474,8	-

BAT-krav

Husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Den maksimale emission ved anvendelse af BAT beregnes for hvert staldafsnit for sig ud fra de enkelte produktionsarealers størrelse i m² og emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystemtype. Der sondres mellem nye (og renoverede) stalde, hvor kravet beregnes ud fra ét sæt emissionsfaktorer, og eksisterende stalde, hvor kravet beregnes ud fra et andet sæt faktorer eller ud fra vilkår i tidligere godkendelser om eksisterende teknologi.

Der er ikke tidligere fastsat krav til BAT for produktionen på Dalegård. I ansøgningsskemaet for Dalegård er BAT beregnet ud fra emissionsfaktorer for eksisterende staldafsnit.

Der er ikke et selvstændigt BAT-krav for gødningsopbevaringsanlæg. I beregningen af BAT-kravet for husdyrbruget indgår opbevaringsanlæg således med en emission svarende til den beregnede reelle emission.

Samlet BAT-krav inkl. krav til gødningslagre er opgjort i Tabel 11.

Tabel 10. Vejledende BAT-krav ved ansøgt drift

Staldafsnit	Dyretype Staldsystem/gødningstype	Forudsætning	Produktionsareal (m ²)	BAT-krav/m ² (kg NH ₃ -N)	BAT-krav (kg NH ₃ -N)
Smågrisestald	Smågrise. Toklmastald, delvist fast gulv	Eksisterende staldafsnit	585	0,56	327,6

Slagtegrisestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise. 25-49% fast gulv	Eksisterende staldafsnit	1.339	1,90	2.544,1
Udlevering/Buffer	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise. Fulddrænet gulv	Eksisterende staldafsnit	100	2,30	230,0
Gyllebeholder 1	Flydende gødning	Eksisterende opbevaringsanlæg	806	0,40	322,4
Gyllebeholder 2	Flydende gødning	Eksisterende opbevaringsanlæg	127	0,40	50,8
I alt			1.483 + 1.154		3.101,7 + 373,2 = 3.475

BAT-krav beregnes til 3.475 kg NH₃-N pr. år og den faktiske emission beregnes til 3.475 kg NH₃-N pr. år. Kravet er således opfyldt. Hertil kommer en ekstra reduktion på ca. 161 kg NH₃-N pr. år, der opnås ved frivillig overdækning af den ene gyllebeholder.

Kommunens vurdering

Da der er tale om et husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Der er ikke tidligere fastsat et BAT-krav for produktionen på Dalegård. I forbindelse med den aktuelle ansøgning er BAT-kravet derfor beregnet på baggrund af emissionsfaktorerne for de eksisterende staldafsnit. Det samlede BAT-krav for husdyrbruget er beregnet til 3.475 kg NH₃-N pr. år, hvilket svarer til den beregnede ammoniakemission fra husdyrproduktionen.

Herudover opnås en yderligere reduktion af ammoniakemissionen på ca. 161 kg NH₃-N pr. år som følge af den frivillige teltoverdækning af den ene gyllebeholder.

På den baggrund vurderer Bornholms Regionskommune, at den ansøgte produktion overholder det vejledende BAT-niveau.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. ammoniak omkring, at staldens indretning.

8.2 Ammoniakdeposition til naturområder

Beskrivelse

Påvirkning af naturområder

Ammoniakemissionen fra den ansøgte produktion på Dalegård bevirker, at omkringliggende arealer vil blive påvirket med nedfald af ammoniak. I ansøgningssystemet er der foretaget beregning af denne ammoniakdeposition til beskyttede naturområder og potentielt ammoniakfølsomme skove samt beskyttede søer i området. Beliggenheden af beregningspunkterne tættest på anlægget fremgår af kortet Figur 4.

Resultatet af beregningen af ammoniakdeposition i de angivne punkter i ansøgt drift kan ses i tabellen.

Tabellen viser de beregnede værdier for den totale ammoniakdeposition fra husdyrbrugets stalde og lagre, og for merdepositionen, der er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte produktion forårsager i forhold til henholdsvis nudrift og driften 8 år før ansøgningstidspunktet (8-års-driften).

Idet der ikke foretages ændringer af produktionen og i staldanlægget øges udledningen af ammoniak ikke og der sker således ikke en merbelastning af naturområderne i ansøgt drift. Frivillige tiltag i form af overdækning af gyllebeholder betyder, at merdepositionen til områderne reelt reduceres.

Figur 7. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Dalegård

Nærmeste kategori 1 og 2 natur er placeret mere end 1,7 km fra Dalegård og er derfor ikke medtaget på kortet.

Tabel 12. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Dalegård.

Naturtyper	Målepunkt	Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition Nudrift (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition 8-års drift (kg NH ₃ -N/år)
Kategori 1-natur	Habitatnatur	0,0	0,0	0,0
Kategori 2-natur	Overdrev	0,0	0,0	0,0
Kategori 3-natur	Overdrev	0,0	0,0	0,0
	Mose	0,1	0,0	0,0
	Skove	0,1-0,3	0,0	0,0
Anden natur	Søer	0,0-4,7	0,0	0,0
	Vandløb	0,4	0,0	0,0

Kommunens vurdering

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur og kategori 2-natur omfatter en forbudszone på 10 m, hvor der ikke må etableres, udvides eller foretages ændringer af stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, samt krav til den tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan efter en konkret vurdering være et krav om en maksimal merdeposition. Kravene er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og er gengivet i boksen nedenfor.

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre - både fra den eksisterende og den ansøgte drift. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte drift forårsager. Merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 2007 (8-års driften).

Kategorisering og beskyttelsesniveau for naturtyper

Kategori 1-natur

Ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områder, hvor et enkelt husdyrbrug maksimalt må totalbelaste med 0,2-0,7 kg N/ha/år afhængigt af beliggenheden af andre husdyrbrug i nærheden*.

Kategori 2-natur

Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Et husdyrbrug må totalbelaste med maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Anden ammoniakfølsom natur (moser samt mindre heder og overdrev) og ammoniakfølsomme skove. Ved disse naturtyper kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

**0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug; 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.*

Nærmeste beskyttede naturareal er en sø placeret ca. 58 m vest for staldanlægget. Der er placeret endnu 17 søer indenfor 1.000 m af staldanlægget.

Indenfor 1.000 m af ejendommen er placeret 2 skove udpeget med gammel skovjordbund. Den nærmeste er en skov med gammel skovjordbund placeret ca. 753 m mod vest.

Nærmeste kategori 3 heder, moser og overdrev er en mose placeret 1.713 m nordøst for staldanlægget.

Habitatområdet Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne er placeret ca. 5,7 km øst for Dalegård. Indenfor området er der udpeget flere områder med kategori 1 habitatnatur

Kategori 1-natur

Der er ca. 5,7 km fra Dalegård til nærmeste Natura 2000-område og 6,0 km til nærmeste kategori 1-natur. Nærmeste Natura 2000-område er nr. N186 Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne. Til kategori 1-natur i området beregnes totaldepositionen til 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

Det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak er derfor overholdt.

Kategori 2-natur

Kravet til maksimal totaldeposition til kategori 2-natur er 1 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Nærmeste kategori 2-naturareal er et overdrev beliggende ca. 4,0 km sydøst for Dalegård, hvortil der beregnes en totaldeposition fra Dalegård på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Idet produktionen på Dalegård således påvirker kategori 2-naturarealer

med en totaldeposition under 1 kg NH₃-N pr. ha pr. år, er det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak til kategori 2-natur overholdt.

Kategori 3-natur

For kategori 3-naturtyper skal kommunen foretage en konkret vurdering og kan på den baggrund i særlige tilfælde fastsætte vilkår med henblik på opfyldelse af krav om maksimal merdeposition af ammoniak. Ved særlige tilfælde forstås en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

Nærmeste kategori 3-overdrev, -hede eller -mose, som ikke er kategori 2-natur, er en mose beliggende ca. 1.713 m nordøst for Dalegård. Mosen påvirkes med en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år og det fastsatte krav er dermed overholdt.

Nærmeste kategori 3-skov er beliggende ca. 753 m vest for Dalegård. Skoven påvirkes med en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år og det fastsatte krav er dermed overholdt.

Anden natur

Der er beregnet ammoniakdeposition til søer beliggende indenfor 1.000 m af Dalegård. Den nærmeste sø er placeret ca. 58 m for stalden. For alle søer beregnes en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

De fleste søer og vandhuller beliggende i eller ved landbrugsarealer er næringsrige søer, som der ikke er fastsat tålegrænser for. Mange søer og vandhuller er eutrofieret som følge af næringstilførsel fra andre kilder end ammoniakdeposition.

Påvirkning af Natura 2000-områder

Dalegård er beliggende ca. 5,7 km fra nærmeste Natura 2000-område Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne. Som det ses af tabellen, er ammoniakpåvirkningen til natur placeret i Natura 2000-området beregnet til maksimalt 0,0 kg N/ha/år.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

EU-landene har vedtaget fælles regler for beskyttelse af naturen. Habitatdirektivet forpligter medlemsstaterne til at iværksætte de nødvendige tiltag for at sikre en streng beskyttelse af de dyrearter, der er opført på habitatdirektivets bilag IV, inden for deres naturlige udbredelsesområde. Beskyttelsen omfatter blandt andet, at arterne ikke må efterstræbes gennem jagt, indsamling eller ødelæggelse af æg og yngel. Derudover skal medlemsstaterne sikre, at arternes yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Viden om arternes forekomst og udbredelse opdateres løbende, blandt andet gennem det nationale overvågningsprogram for vandmiljø og natur (NOVANA).

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan meddeles tilladelse, dispensation, godkendelse eller lignende, hvis det ansøgte kan medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, eller ødelæggelse af de plantearter, der er optaget på bilag IV, i alle livsstadier.

Af Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold fremgår det, at kommunen altid skal foretage en vurdering af, om der inden for 300 meter fra punktkilden findes områder, der kan rumme bilag IV-arter – typisk vandhuller, moser eller solåbne græsarealer – samt om der er registreret forekomst af sådanne arter. Inden for denne afstand kan en eventuel påvirkning henføres til punktkilden.

Inden for 300 meter fra produktionsanlægget på Dalegård ligger en sø, hvor der er registreret grøn frø. Derudover er der ca. 990 meter fra produktionsanlægget til en sø, hvor der er registreret løvfrø. Bornholms Regionskommune vurderer, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre planer og projekter vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter eller medføre en væsentlig forstyrrelse af sådanne arter.

Bornholms Regionskommune har gennemgået egne registreringer samt tilgængelige data fra Naturdata (Danmarks Miljøportal), Naturbasen og Arter.dk. Gennemgangen viser, at der inden for 1.000 meter fra Dalegård er registreret forekomst af både grøn frø og løvfrø. Der kan desuden forekomme andre bilag IV-arter i området, herunder flagermus, som har levesteder, fourageringsområder eller sporadiske opholdssteder i tilknytning til husdyrbruget og udbringningsarealerne, herunder ved nærliggende søer, vandløb og skovområder.

Der er beregnet ammoniakdeposition til de potentielle levesteder for bilag IV-arter inden for 300-1.000 meter fra Dalegård. Resultaterne, som er beskrevet i afsnit 8.2, viser, at der ikke sker en merdeposition af ammoniak til de nærliggende søer, idet merdepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år i forhold til både nudrift og 8-års drift.

På baggrund af beregningerne vurderer Bornholms Regionskommune, at den ansøgte produktion ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de søer, der udgør potentielle levesteder for bilag IV-arter. Kommunen vurderer endvidere, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af bilag IV-arter, herunder grøn frø og løvfrø, eller beskadige eller ødelægge deres yngle- og rasteområder.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. ammoniakdeposition til naturarealer.

9 MULIGE DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD

I dette afsnit beskrives mulige uheld, der kan føre til væsentlig forøget forurening af luft, jord, overflade- og grundvand samt skade på mennesker, dyr og planter i forhold til normal drift. Desuden beskrives foranstaltninger til begrænsning af risici.

Beskrivelse

De mulige risici centrerer sig om forurening af grund- eller overfladevand med pesticider, gylle, veterinærmedicin, olie/diesel.

Mulige uheld med pesticider: Der er risiko for, at pesticider utilsigtet kan komme i overfladevand eller grundvand ved spild, lækage på sprøjte eller emballage, eller ved uheld ved transport.

Mulige uheld med gylleudslip: Der er risiko for udslip af gylle i forbindelse med pumpning af gylle til gylleholder eller ved omlastning til gyllevogn. F.eks. hvis pumpen utilsigtet fortsætter/starter med at pumpe gylle ved overpumpning.

Ved færdselsuheld med gyllevogn kan der opstå lækage. Ligeledes kan der opstå lækage fra gyllebeholder, hvis gyllebeholderen bliver påkørt.

Endelig er der risiko for gylleudslip, hvis beholderen tæres eller af anden grund ikke er tæt.

Mulige uheld med dieselolie: Lækage på tank og/eller punktforurening hvor påfyldning finder sted.

Mulige uheld med rengøringsmidler: Der kan anvendes rengøringsmidler og desinfektionsmidler i forbindelse med vask af stalde. Der er risiko for punktforurening ved spild.

Mulige uheld med veterinærmedicin: Der er risiko for punktforurening, hvis veterinærmedicin håndteres lemlæddigt

Minimering af risiko for uheld

Gylleudslip: Forebygges med opsyn og tekniske løsninger. Ved påfyldning af gyllevogn vil der blive anvendt sugekran. Herudover opmærksomhed ved udkørsel.

Gyllebeholderne tilses dagligt.

Ved eventuel udkørsel med gyllen, udvises agtpågivenhed i trafikken. Reflekser og lygter tjekkes og renholdes, så gyllevogn tydeligt kan ses, også efter mørkets frembrud.

Gyllebeholderne er placeret ved interne transportveje, hvor kørehastigheden er lav. Der vises agtpågivenhed ved kørsel på interne transportveje.

Dieselolie: Olietanke står på fast og uigennemtrængeligt gulv i maskinlade og foderlade.

Rengøringsmidler: Der anvendes kun godkendte midler.

Rengørings og desinfektionsmidler oplagres på fast bund.

Veterinærmedicin: Uheld med udslip af medicin forebygges ved altid at opbevare veterinærmedicin på korrekt; også medicin, som er i brug. Desuden følges dyrlægens instruktioner, og brugsanvisningen på pakningen. Evt. medicinrester leveres retur til dyrlæge eller apotek.

Pesticider: Der opbevares pesticider på ejendommen. Pesticider opbevares i kemikalierum efter gældende forskrifter. Kemikalierummet er med fast bund og uden afløb.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Gylle: Ved lækage/overløb fra gylletanke, etableres en barriere, så gyllen ikke løber mod drænbrønd, beskyttede søer, eller mod vandløb. Hvis der er risiko for, at gylle løber mod drænbrønd, åbne grøfter eller søer, kan der etableres barriere med f.eks. bigballe af halm eller jord.

Ved udslip/overløb, hvor der er en sandsynlighed for akut forurening, kontaktes alarmcentralen (112). Alarmcentralen kontakter relevante medarbejdere i Bornholms Regionskommunes miljøafdeling.

Når gyllen overpumpes fra fortank til gyllebeholder, overvåges overpumpningen. Alle, som arbejder i stalden, ved, hvor afbryder til pumpen er placeret. Gylletankene er underlagt lovpligtig kontrol og kontrolleres hyppigt visuelt og der føres logbog.

Hvis der sker tilsvining af vejene ved udkørsel, bliver der skiltet med glatføreskilt, og der bliver ryddet op senest ved arbejdets ophør samme dag.

Hvis det værste uheld skulle ske, og der opstår lækage fra gyllevogn enten på landevej eller i marken, stoppes evt. gylleafføb mod grøft, dræn og vandløb med f.eks. halmbigballe. Der tages kontakt til kommunens Teknik og Miljøafdeling, og yderligere tiltag aftales.

Lugtgener fra gyllespredning minimeres ved at udbringe under bedst mulige forhold (lille vindhastighed og høj luftfugtighed).

Olie: Ved oliespild fra dieseltank eller maskiner opsuges spild med f.eks. savsmuld eller kattegrus. Olietankene er underlagt lovgivning. Tanken står på fast bund, hvor evt. olielækage er synlig. Ved spild fra olietank spredes ligeledes sugende materiale, som opsamles og afleveres på modtagestation.

Rengørings og desinfektionsmidler: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Veterinærmedicin: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Pesticider: I tilfælde af kemikaliespild spredes et sugende materiale (f.eks. savsmuld eller kattegrus), og det sugende materiale og evt. jord/grus fjernes med skovl, og puttes i affaldsposer. Derefter bortskaffes det på modtagestation.

Generelt gælder, at ved akut forurening af olie, gylle eller spildevand, tilkaldes alarmcentralen på 112. Alarmcentralen tilkalder en miljømedarbejder fra Bornholms Regionskommunes miljøafdeling.

I stalden og på marken medbringes en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Strømafbrydelse, generelt

Lovgivningen forlanger, at man kan redegøre for, hvordan dyrene beskyttes ved strømafbrydelse.

Alarmanlæg og nødpluk er lovpligtig i stalde med mekanisk ventilation. Det er desuden vigtigt, at dyrene fortsat har adgang til foder og vand.

Strømafbrydelse, Dalegård

For Dalegård gælder:

Ventilation: Der er nødopluk, der sikrer et luftskifte i staldene. Ved strømsvigt i varmeperioder vil nødopluk blive suppleret med åbning af døre og vinduer for at sikre et tilstrækkeligt luftskifte.

Vand: Der er vandværksvand i staldene og derfor også vand ved strømsvigt.

Foder: Udfodring sker automatisk og er afhængig af strøm.

Udbringning af husdyrgødning

- Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes på græsmarker
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer
- Udkørsel af flydende husdyrgødning på dage med lav fordampning/regn.
- Udkørsel af flydende husdyrgødning til afgrøder i god vækst og/eller afgrøder med en plante-højde, der reducerer fordampningen

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for mulige driftsforstyrrelser og uheld og foranstaltninger til begrænsning af risici.

Det vurderes i henhold til klagenævnspraksis, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for håndtering af bl.a. flydende husdyrgødning anses for tilstrækkelige til at imødegå forurening ved et eventuelt udslip, og derfor er der ikke stillet yderligere vilkår til at forebygge uheld m.v.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der skal foreligge en beredskabsplan, som indeholder følgende:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder/spildevandskilder
- Handlingsplaner for hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres.
- Oplysninger om hvor udstyr til håndtering af forureningsulykker er placeret.

Vilkår

Der er stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, som indeholder handleplaner for blandt andet, hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres. Beredskabsplanen ses i bilag 3.

10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

I dette afsnit beskrives og vurderes, hvordan ansøger gennemfører eller planlægger at gennemføre egenkontrol og management. Desuden beskrives de dokumenter og registreringer, som ansøger skal præstere for at dokumentere, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt.

Beskrivelse

Management og egenkontrol

- Forbrug af råvarer opgøres kvartalsmæssigt ifm. udarbejdelse af E-kontrol
- Foderblandinger optimeres mindst én gang årligt af foderkonsulent
- Forbrug af vand og energi følges kvartalsmæssigt og opgøres min. én gang årligt ifm. årsregnskab
- Produktionsapparatet efterses i det daglige arbejde

- Der er dyrlægebesøg hver måned/iht. lovgivning på området
- Ejer og medarbejdere deltager i relevante efteruddannelseskurser og erfagrupeer
- Der udarbejdes den lovpligtige gødningsplan
- Der føres logbog over flydelag og teltoverdækning for gyllebeholdere
- Der er 10 års kontrol på gyllebeholdere
- Gyllepumpning overvåges
- Der er egenkontrolprogram for dyrevelfærd. Programmet følges op ifm. dyrlægebesøg og kontrolleres ifm. Danish kontrol hvert 3. år
- Der gennemføres egenkontrol ift. "Branchekode for foderhygiejne"
- Der er udarbejdet en beredskabsplan med beskrivelse af forholdsregler ifm. uheld

Dalegård er desuden, som leverandør til Danish Crown, omfattet regelsættet "Code of Practice".

Dokumentation

- Gødningsplan
- Foderoptimeringer og analyser
- Produktionsrapporter
- Dokumentation for skadedyrskæmpelse
- Logbog for flydelag/teltoverdækning på gyllebeholdere
- 10 års beholderkontrol

I løbet af få dage kan skaffes:

- Fakturaer på køb og salg af foder og dyr
- Sundhedsbemærkninger fra slagteri

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol samt overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at alle vilkår skal være kendt af de ansatte samt om dokumentation for produktionsarealets størrelse, korrekt bortskaffelse af affald mv.

11 SAMLET VURDERING

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at når miljøtilladelsens vilkår overholdes, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Bornholms Regionskommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

På baggrund af husdyrbrugets beliggenhed og de beskrevne ikke-væsentlige virkninger på det lokale miljø, vurderer Bornholms Regionskommune desuden, at det ansøgte ikke vil have grænseoverskridende virkninger.

Bilagsoversigt

1. Produktionsarealer i ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift
2. Naturberegningpunkter for Dalegård
3. Beredskabsplan

Bilag 1a. Produktionsareal i ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift

Bilag 2. Naturberegningpunkter for Dalegård

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Sø 18	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼
Sø 17	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼
Sø 16	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼
Sø 15	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼
Sø 14	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,2	▼
Sø 13	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼
Sø 12	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,2	▼
Sø 11	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,2	▼
Sø 10	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,2	▼
Sø 9	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼
Sø 8	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼
Sø 7	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼
Sø 6	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼
Beskyttet vandløb S	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,4	▼
Sø 5	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,2	▼
Sø 4	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,2	▼

Sø 3	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	1,0	▼
Sø 2	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	1,1	▼
Sø 1	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	4,7	▼
Skov gl. jordbund SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
Skov gl. jordbund V	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3	▼
Mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Overdrev NV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev SØ	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Habitatnatur SØ	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Habitatområde SØ	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼

Bilag 3. Beredskabsplan for Dalegård

Beredskabsplan

Dalegård, Lødegårdsvej 4, 3700 Rønne

Opdateret 2026 _____
Opdateret 2027 _____
Opdateret 2028 _____
Opdateret 2029 _____

Telefonliste	Brand - instruks	Overløb af gylle - instruks	Kemikalier, oliestpid - instruks	Stophaner og hovedafbrydere	Strømsvigt - instruks	Personskade - instruks
Brandvæsen 112	RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad er der sket og at det er en gårsbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget	Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring	Ved større udslip af kemikalier og olie RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand	Vand Hovedstophaner er placeret ved indkørsel vest for foderlade. Elektricitet Hovedafbryder er i forrum til stalden.	Ved strømsvigt vurderes om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme. Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben. Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning). Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o.l.	RING 112 – oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og personens tilstand • Adgangsveje Yd almindelig førstehjælp. Førstehjælpsudstyr er placeret ved forrum til stalddene. Kontakt lægevagten ved mindre personskade.
Ambulance 112						
Lægevagt 1813						
Miljømyndighed 112						
Helle Thers 56922074						
Landbocentret 56907800	Kontakt Henrik 20298581					
Dyrlæge LVK 2171 5300	Start rednings- og slukningsarbejde, hvis forsvaret: • Evakuer dyr • Fjern olie, trykflasker, gødning og kemikalier	Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Kontakt Henrik 20298581	Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Kontakt Henrik 20298581	Kontakt Henrik 20298581		Kontakt Henrik 20298581
Elektriker / Ventilation Bornholms Agro & Ventilation 56965149	Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.	Forsøg opdæmning ved jord eller halmballer for at undgå, at gylle løber til vandløb/dræn/grøfter. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløb med jord eller en bigballe.	Kontakt miljømyndighederne. Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn, grøft eller vandløb. Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer o.l. afhængig af mængden og art.			Arbejdsulykker og personskade skal anmeldes til via EASY på www.easy.ask.dk.
WVS Sivertsen A/S 56947456	Modtag brandvæsenet og udlever kortmaterialet.	Modtag brandvæsen/myndighed og orienter om sted, omfang mv.	Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild. Modtag brandvæsen/myndighed og orienter om sted, omfang mv.			
Ejer: Henrik Tolstrup 20298581	Oplys om: • Tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed • Hvor det brænder og omfang • Hvor der er adgangsveje					

BEREDSKABSKORT - VEND

